

Dosarul nr. 2ra-1866/21

Prima instanță: (Judecătoria Botanica, mun. Chișinău) V. Puica

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) Gr. Zubatfi, M.Buruian, V.Pruteanu

## D E C I Z I E

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Ala Cobăneanu  
Galina Stratulat  
Iurie Bejenaru  
Mariana Pitic  
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Procurorul în Procuratura Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia împotriva Zinoviei Doagă, Olgăi Doagă, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău, Doagă Efim, notarul privat Zgardan Diana cu privire la repunerea în termen, recunoașterea schimbului valabil, recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei de teren, anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal și obligarea înregistrării dreptului de proprietate,

la cererea reconvențională depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga împotriva lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău și Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău cu privire la anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2006, Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău a depus în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia cerere de chemare în judecată împotriva Zinoviei Doagă, Olgăi Doagă, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău, Doagă Efim, notarul privat Zgardan Diana cu privire la repunerea în termen, recunoașterea schimbului valabil, recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei de teren, anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

anularea parțială a certificatului de moștenitor legal și obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii, Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău a indicat că la 18 mai 2000, lui Doagă Fiodor i-a fost repartizat în proprietate privată cota de viță-de-vie, situată în extravilanul Primăriei comunei Băcioi, mun. Chișinău cu suprafață de 0,23 ha, cu nr. cadastral XXXXX.

Ulterior, Doagă Fiodor a efectuat cu Roman Gheorghe schimbul cotei de viță-de-vie pe cota de viță-de-vie a ultimului, cu suprafața de 0,2282 ha cu nr. cadastral XXXXX, situată în aceeași localitate.

La 02 noiembrie 2001, la adresarea lui Doagă Fiodor către Primarul com. Băcioi, mun. Chișinău, au fost eliberate Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe cotele de viță-de-vie conform schimbului efectuat.

Roman Gheorghe și Roman Eudochia au prelucrat și au amenajat cota de viță-de-vie dobândită în rezultatul schimbului efectuat cu Doagă Fiodor.

Doagă Fiodor a transmis cota sa de viță-de-vie primită în rezultatul schimbului în arendă SRL „Interlocutor” contra unor plăți în natură.

Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău a invocat că în așa mod, Roman Gheorghe a dobândit dreptul de proprietate asupra cotei de viță-de-vie situate în extravilanul Primăriei comunei Băcioi, mun. Chișinău cu suprafața de 0,23 ha, cu nr. cadastral XXXXX.

Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău a solicitat repunerea în termen, recunoașterea dreptului de proprietate asupra acestui bun imobil și obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău să înregistreze dreptul de proprietate, anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, eliberat Zinoviei Doagă de către Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal în partea moștenirii cotei de viță-de-vie situate în extravilanul Primăriei comunei Băcioi, mun. Chișinău cu suprafața de 0,23 ha, nr. cadastral XXXXX eliberat la 31 ianuarie 2005 sub număr 1422 de către notarul Diana Zgardan.

Ulterior, Doagă Zinovia și Doagă Olga au depus cerere reconvențională împotriva lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău și Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău cu privire la anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 iulie 2007, acțiunea depusă de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a admis cererea reconvențională depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga.

S-a dispus anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX eliberat la 02 noiembrie 2001 de către Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău pe numele lui Roman Gheorghe pentru terenul cu suprafață de 0,23 ha.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2008, a fost respins apelul declarat de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 iulie 2007.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 iulie 2008, a fost admis recursul declarat de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2008 și hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 iulie 2007, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

La 5 noiembrie 2008 Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinoviei Doagă, Olgăi Doagă, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi și notarului Diana Zgardan cu privire la repunerea în termen, anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal, recunoașterea valabilității schimbului cotelor de viță-de-vie, recunoașterea dreptului de proprietate și obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău să efectueze înregistrarea dreptului de proprietate pe numele lui Roman Gheorghe.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin dispoziția Primarului comunei Băcioi, mun. Chișinău nr. 3/10 din 8 mai 2000, localnicilor le-au fost repartizate cote de teren.

Astfel, lui Doagă Fiodor i-a fost repartizată în proprietate privată cota cu viță-de-vie cu suprafață de 0,23 ha, cu nr. cadastral XXXXX, iar lui Roman Gheorghe cota cu viță-de-vie cu suprafața de 0,2282 ha, nr. cadastral XXXXX.

La 02 noiembrie 2001 Primarul com. Băcioi, mun. Chișinău a acceptat schimbul terenurilor, eliberând lui Doagă Fiodor Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, iar lui Roman Gheorghe Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra cotei cu viță-de-vie cu nr. cadastral XXXXX.

La 25 octombrie 2002 Doagă Fiodor a decedat, astfel Notarul Diana Zgardan i-a eliberat Zinoviei Doagă certificat de moștenitor legal, inclusiv asupra lotului de teren în litigiu.

Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău a solicitat restabilirea în termenul de prescripție, anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra cotei cu viță de vie cu nr. cadastral XXXXX, eliberat de Primăria com. Băcioi Zinoviei Doagă, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal în partea ce se referă la moștenirea cotei cu viță-de-vie cu nr. cadastral XXXXX eliberat Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă de notarul Zgardan Diana, recunoașterea valabilității schimbului cotelor cu viță-de-vie efectuat între Doagă Fiodor și Roman Gheorghe și prelungirea termenului de înregistrare a contractului de schimb, recunoașterea dreptului de proprietate a lui Roman Gheorghe asupra cotei cu viță-de-vie cu suprafața de 0,23 ha, nr. cadastral XXXXX și obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău să efectueze înregistrarea terenului cu viță de vie, nr. cadastral XXXXX pe numele lui Roman Gheorghe.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 04 mai 2009, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia.

S-a admis cererea reconvențională depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga.

S-a anulat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Roman Gheorghe la 02 noiembrie 2001.

S-a încasat de la Roman Gheorghe și Roman Eudochia în beneficiul Zinoviei Doagă cheltuieli de judecată în sumă de 90 de lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010, s-a repus în termen apelul depus de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău.

S-a respins apelul depus de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Botanica, mun. Chișinău din 04 mai 2009.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010, s-a admis recursul declarat de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010 și hotărârea Judecătoriai Botanica, mun. Chișinău din 04 mai 2009 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a repus în termenul de prescripție acțiunea Procurorului sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia.

S-a admis parțial acțiunea Procurorului sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia.

S-a anulat certificatul de moștenitor legal eliberat de notarul Zgardan Diana la 31 ianuarie 2005 pe numele Zinoviei Doagă și Olga Doagă în partea terenului cu suprafață de 0,23 ha, nr. cadastral XXXXX, amplasat în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a recunoscut valabilitatea schimbului efectuat la 02 noiembrie 2001 între Doagă Fiodor și Roman Gheorghe a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX, amplasate în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Roman Gheorghe asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafață de 0,23 ha amplasate în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău să înregistreze dreptul de proprietate al lui Roman Gheorghe asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX cu suprafață de 0,23 ha, amplasat în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a respins pretenția cu privire la anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, eliberat de Primăria com. Băcioi mun. Chișinău pe numele Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga.

S-a anulat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat de Primăria com. Băcioi mun. Chișinău la 02 noiembrie 2001 lui Roman Gheorghe pentru terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafață de 0,23 ha, amplasat în extravilanul com. Băcioi mun. Chișinău.

În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă.

La 07 iulie 2021, Doagă Zinovia și Doagă Olga, reprezentați de avocatul Tarnovschi Vasile au depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010, invocând dreptul de temei art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, recunoașterea încălcării drepturilor Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă, garantate de art. 6 & 1 și art. 1

Protocolul nr.1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, casarea deciziei instanței de recurs cu rejudecarea cauzei în procedură de recurs.

La 13 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților cererea de revizuire depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga, care a fost recepționată de către Roman Gheorghe și Roman Eudochia la data de 20 iulie 2021, conform avizului de recepție (f.d. 96 Vol. III).

Până la data examinării cererii de revizuire, Roman Gheorghe și Roman Eudochia nu au prezentat poziția referitor la cererea de revizuire înaintată.

La 14 septembrie 2021, Doagă Zinovia și Doagă Olga au depus cerere, prin care au solicitat acordarea satisfacției echitabile.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021, s-a admis cererea de revizuire depusă de Zinovia Doagă și Olga Doagă, reprezentați de avocatul Tarnovschi Vasile.

S-a constatat încălcarea drepturilor Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă garantate de art. 6 § 1 și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

S-a acordat Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă satisfacție echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție, în cuantum de 2850 de euro în calitate de despăgubire pentru prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă suma de 2850 de euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului.

S-a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010 și s-a reținut cauza pentru examinarea recursului declarat de Procurorul în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia împotriva deciziei din 16 februarie 2010 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 17 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat părților încheierea din 17 noiembrie 2021, prin care a fost admisă cererea de revizuire depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga, casată decizia Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010 și s-a reținut cauza spre examinare în ordine de recurs a recursului declarat de Procurorul în Procuratura sectorului Botanica mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010.

Până la data examinării cererii de recurs, Roman Gheorghe și Roman Eudochia nu au prezentat poziția referitor la cererea de recurs declarată de Procurorul în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele acestora.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul reține, că Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău a depus în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia cerere de chemare în judecată împotriva Zinoviei Doagă, Olgăi Doagă, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău, Doagă Efim, notarul privat Zgardan Diana cu privire la repunerea în termen, recunoașterea schimbului valabil, recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei de teren, anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal și obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

Doagă Zinovia și Doagă Olga au depus cerere reconvențională împotriva lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău și Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău cu privire la anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Examinând cauza, instanța de fond, prin hotărârea din 04 mai 2009, a dispus respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia și admiterea acțiunii reconvenționale depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga, cu anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,23 ha, eliberat pe numele lui Roman Gheorghe la 02 noiembrie 2001 de către Primarul com. Băcioi.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 iunie 2009, Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău a contestat-o cu apel (f.d. 77-81 Vol. II).

În motivarea apelului, a solicitat casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii cererii inițiale cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri.

La fel, a solicitat repunerea în termen a apelului.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de apel Chișinău, prin decizia din 16 februarie 2010, a repus în termen apelul depus de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău, a respins apelul depus de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău și a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 04 mai 2009.

Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs de către Procurorul în Procuratura Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia.

Curtea Supremă de Justiție, examinând cauza în ordine de recurs, prin decizia din 24 septembrie 2010, a admis recursul declarat de Procurorul în Procuratura Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, a casat decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a repus în termenul de prescripție acțiunea Procurorului sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia.

S-a admis parțial acțiunea Procurorului sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia.

S-a anulat certificatul de moștenitor legal eliberat de notarul Zgardan Diana la 31 ianuarie 2005 pe numele Zinoviei Doagă și Olga Doagă în partea terenului cu suprafață de 0,23 ha, nr. cadastral XXXXX, amplasat în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a recunoscut valabilitatea schimbului efectuat la 02 noiembrie 2001 între Doagă Fiodor și Roman Gheorghe a terenurilor agricole cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX, amplasate în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Roman Gheorghe asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafață de 0,23 ha amplasate în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău să înregistreze dreptul de proprietate al lui Roman Gheorghe asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX cu suprafață de 0,23 ha, amplasat în extravilanul comunei Băcioi, mun. Chișinău.

S-a respins pretenția cu privire la anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, eliberat de Primăria com. Băcioi mun. Chișinău pe numele Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga.

S-a anulat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat de Primăria com. Băcioi mun. Chișinău la 02 noiembrie 2001 lui Roman Gheorghe pentru terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafață de 0,23 ha, amplasat în extravilanul com. Băcioi mun. Chișinău.

În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Totodată, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la 24 septembrie 2010, Doagă Zinovia și Doagă Olga au reclamat în fața Curții Europene a drepturilor Omului încălcarea art. 6 §1 și art. 1 Protocol 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, invocând admiterea de către instanțele naționale a acțiunii civile peste termenul limită de prescripție, din motivul repunerii în termen a apelului fără existența condițiilor imperative stabilite de norma legală, precum și din motivul privării ilegale de dreptul de proprietate asupra terenului.

Astfel, la 07 aprilie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis comunicarea cererii Guvernului Republicii Moldova, inițiind totodată procedura de reglementare pe cale amiabilă a cauzei și stabilind în acest scop termen de până la 07 iulie 2021 pentru prezentarea poziției părților asupra reglementării amiabile a cauzei.

La 06 iulie 2021, avocatul Tarnovschi Vasile a depus în interesele Zinoviei doagă și Olgăi Doagă cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021, s-a admis cererea de revizuire depusă de Zinovia Doagă și Olga Doagă, reprezentați de avocatul Tarnovschi Vasile.

S-a constatat încălcarea drepturilor Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă garantate de art. 6 § 1 și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

S-a acordat Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă satisfacție echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție, în cuantum de 2850 de euro în calitate de despăgubire pentru prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă suma de 2850 de euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului.

S-a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010 și s-a reținut cauza pentru examinarea recursului declarat de Procurorul în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010.

Rejudecând recursul declarat de Procurorul în Procuratura Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, Colegiul reține că, deși Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a principiului securității raporturilor juridice prin admiterea acțiunii peste termenul general de prescripție extinctivă, precum și prin repunerea în termen a apelului declarat de Procurorul în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 04 mai 2009.

Colegiul acceptă o astfel de constatare, dar instanța de recurs nu poate interveni în soluția dată de instanțele judecătorești naționale favorabile Zinoviei Doagă și Olgăi Doagă, odată ce ultimele nu au contestat cu apel și recurs actele judecătorești adoptate de instanțele ierarhic inferioare.

Respectiv, Colegiul este în drept să se expună numai referitor la cererea de recurs declarată de Procurorul în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010 în limitele cerințelor invocate în cererea de recurs.

Colegiul reiterează că aplicabile speței sunt prevederile Codului civil în redacția Legii din 26 decembrie 1964.

Conform art. 255 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția Legii din 1964), în baza contractului de schimb între părți, se face schimbul unui bun pe alt bun și fiecare din participanții la contractul de schimb este considerat ca vânzător al bunului pe care îl dă și ca cumpărător al bunului pe care îl primește.

La contractul de schimb se aplică regulile corespunzătoare privind contractul de vânzare-cumpărare, dacă din esența raporturilor ce există între părți nu rezultă altfel.

Conform art. 240 alin. (2) din Codul civil (în redacția Legii din 1964), contractul de înstrăinare a imobilului proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice trebuie să fie autentificat pe cale notarială și înregistrat în decurs de trei luni la Oficiul Cadastral Teritorial.

Conform art. 49 din Codul civil (în redacția Legii din 1964), autentificarea notarială a convențiilor este obligatorie numai în cazurile prevăzute de lege.

Nerespectarea în aceste cazuri a formei notariale atrage nulitatea convenției, cu efectele prevăzute de partea a doua a art. 50 din prezentul cod.

Iar, art. 50 alin. (2) din Codul civil (în redacția Legii din 1964), prevede că este nulă convenția care nu corespunde legii.

În temeiul dispoziției Primăriei com. Băcioi mun. Chișinău nr. 3/10 din 18 mai 2000, lui Doagă Fiodor i-a fost repartizat în proprietate privată cota de viță-de-vie cu suprafața de 0,23 ha, cu nr. cadastral XXXXX.

Prin aceeași dispoziție, lui Roman Gheorghe i-a fost repartizat în proprietate privată cota de viță-de-vie cu suprafața de 0,2282 ha, cu nr. cadastral XXXXX.

Prin cererea de chemare în judecată în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, Procurorul în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău a invocat că la cererea lui Doagă Fiodor și Roman Gheorghe, în temeiul unei dispoziții, Primarul com. Băcioi a efectuat schimbul cotelor de viță-de-vie în lipsa unui act juridic încheiat în acest sens, fiind eliberate în acest sens Titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren, care însă nu au fost înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

La 02 noiembrie 2001, Primarul com. Băcioi a eliberat două Titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren, prin care lui Doagă Fiodor i s-a atribuit cota de viță-de-vie cu suprafața de 0,2282 ha, cu nr. cadastral XXXXX, iar lui Roman Gheorghe cota de viță-de-vie cu suprafața de 0,23 ha, cu nr. cadastral XXXXX, fără a fi modificată dispoziția Primarului com. Băcioi mun. Chișinău nr. 3/10 din 18 mai 2000.

Totodată, Colegiul reiterează că deși prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 19 ianuarie 1987 s-a desfăcut căsătoria dintre Doagă Fiodor și Doagă Zinovia, hotărârea privind desfacerea căsătoriei nu a fost înregistrată la Oficiul Stare Civilă (după cum prevedea art. 40 din Codul căsătoriei și familiei în redacția Legii din 1969), fapt confirmat prin certificatul eliberat de Oficiul Stare Civilă din 25 aprilie 2007 (f.d. 124 Vol. I).

Deci, rezultă că la momentul schimbului cotelor de viță-de-vie dintre Roman Gheorghe și Doagă Fiodor, ultimul era în căsătorie cu Doagă Zinovia.

Conform art. 21 din Codul căsătoriei și familiei, bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sunt proprietate comună în devălmășie a lor.

Soții au drepturi egale de posesiune, folosință și dispoziție asupra acestor bunuri. Soții se bucură de drepturi egale asupra bunurilor.

Astfel, bunurile obținute de Doagă Fiodor și Doagă Zinovia în timpul căsătoriei se atribuie regimului juridic de proprietate în devălmășie.

După cum rezultă din actele cauzei, Doagă Zinovia a negat că a dat acordul la efectuarea schimbului de cote de viță-de-vie, iar probe pertinente ce ar demonstra contrariul, nu au fost prezentate.

Prin urmare, recunoașterea valabilității schimbului de bunuri în lipsa acordului coproprietarului este contrară prevederilor normelor precitate.

La 25 octombrie 2002 Doagă Fiodor a decedat, iar la 31 ianuarie 2005, notarul privat Zgardan Diana a eliberat pe numele Zinoviei Doagă (soția) și Doagă Olga (fiica) certificate de moștenitor legal al averii rămasă după decesul acestuia, inclusiv și în privința cotei de viță-de-vie cu nr. cadastral XXXXX.

Totodată, pe parcursul examinării cauzei, a fost prezentat Registrul de înregistrare a Titlurilor deținătorilor de teren, din care rezultă că Titlurile eliberate după ”schimbul cotelor de viță-de-vie” nu au fost înregistrate în Registrul respectiv.

Reieșind din cele relatate, Colegiul consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel întemeiat au concluzionat că deoarece la materialele cauzei lipsește cererea lui Doagă Fiodor referitor la eliberarea consimțământului ultimului la schimbarea cotelor de viță-de-vie, nu poate fi constatat că a avut loc o convenție de schimb.

Cu referire la pretenția înaintată de Doagă Zinovia și Doagă Olga în cererea de revizuire privind dispunerea întoarcerii executării deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010 prin reînregistrarea după Zinovia Doagă și Olga Doagă a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,23 ha cu nr. cadastral XXXXX cu radierea drepturilor înscrise asupra acestui teren în temeiul deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2010, Colegiul invocă următoarele.

Conform art. 157 alin. (1) și (2) din Codul de executare, în cazul în care hotărîrea executată se anulează și, după rejudecarea cauzei, se adoptă o hotărîre prin care acțiunea se respinge parțial sau integral ori o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol, instanța de judecată dispune din oficiu restituirea către pîrît (debitor), din contul reclamantului (creditorului), a tot ceea ce s-a încasat în temeiul hotărîrii anulate, precum și a cheltuielilor de executare.

Dacă restituirea în natură a bunurilor este imposibilă, instanța de judecată prevede restituirea contravalorii lor, stabilită la data întoarcerii executării.

Conform art. 158 din Codul de executare, instanța de judecată căreia i s-a trimis cauza spre rejudecare este obligată să examineze din oficiu întoarcerea executării și să o soluționeze în o nouă hotărîre sau încheiere, prin care se dispune încetarea procesului în cauză.

Dacă instanța de judecată care a rejudecat cauza nu a soluționat întoarcerea executării hotărîrii anulate, pârâtul este în drept, în termenele de prescripție, să înainteze în această instanță o cerere de întoarcere a executării în procedură în ordonanță, fără respectarea procedurii prealabile.

Termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii definitive a hotărîrii de respingere a acțiunii.

După cum rezultă din materialele cauzei, la cererea de revizuire a fost anexat extrasul din Registrul bunurilor imobile, din care rezultă că la momentul examinării recursului după redeschiderea procedurii, proprietar al terenului cu nr. cadastral XXXXX este Rozovel Eugenia, în temeiul contractului de donație din 11 octombrie 2011 (f.d. 68 Vol. III).

Astfel, deoarece terenul în litigiu aparține unui alt proprietar, instanța de recurs nu poate recurge la procedura întoarcerii executării hotărîrii, această solicitare împreună cu altele urmează a fi remediate într-un alt proces separat întru evitarea încălcării drepturilor noului proprietar, care a dobândit dreptul în baza unui contract de donație

Având în vedere circumstanțele expuse supra, Colegiul consideră necesar de a respinge recursul declarat de Procurorul în Procuratura Botanica, mun. Chișinău în

interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Procurorul în Procuratura Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010 și hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 04 mai 2009, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată judecată depusă de la cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău în interesele lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia împotriva Zinoviei Doagă, Olgăi Doagă, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău, Doagă Efim, notarul privat Zgardan Diana cu privire la repunerea în termen, recunoașterea schimbului valabil, recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei de teren, anularea duplicatului Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal și obligarea înregistrării dreptului de proprietate,

la cererea reconvențională depusă de Doagă Zinovia și Doagă Olga împotriva lui Roman Gheorghe și Roman Eudochia, intervenienți accesorii Primăria comunei Băcioi, mun. Chișinău și Procurorul sectorului Botanica, mun. Chișinău cu privire la anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Dumitru Mardari